

Streszczenie pracy doktorskiej

Imię i nazwisko autora pracy doktorskiej: Mateusz Piotr Gancewski

Tytuł rozprawy: *Młodzi konserwatyści krakowscy (przyszli stańczycy) w politycznej „szkole” Hotelu Lambert*

Stopień/tytuł, imię i nazwisko Promotora dysertacji: Dr hab. Krzysztof Karol Daszyk

Data przygotowania streszczenia: 24 października 2018 r.

Praca traktuje o współpracy Stanisława i Jana Tarnowskich, Ludwika Wodzickiego i Stanisława Koźmiana z Biurem Spraw Polskich Hotelu Lambert w latach 1860–1864. Ma ona na celu nie tylko prześledzenie aktywności politycznej przyszłych stańczyków w rzeczonych latach, ale również przeanalizowanie ewolucji ich myśli politycznej przed powstaniem „Przeglądu Polskiego”. Dysertacja ma charakter „ekstrapolacyjny”, gdyż poglądy jej bohaterów w latach ich współpracy z Biurem Spraw Polskich dobrze oddają zapatrywania, nadzieje i obawy, jakie żywili w tym okresie ideowo-politycznie związani Hotelem Lambert polscy – szczególnie galicyjscy – konserwatyści.

Rozprawa została podzielona na pięć rozdziałów. W pierwszym z nich omawiam młodzińcze lata Stanisława i Jana Tarnowskich, Ludwika Wodzickiego i Stanisława Koźmiana (przed zawiązaniem się współpracy z Hotelem Lambert), odpowiadając w nim na pytania, jak wyglądała ich formacja umysłowa, kiedy doszło do zawiązania się między nimi przyjaźni, jakie doświadczenia ukształtowały ich osobowość. Drugi rozdział dotyczy organizacji i struktury Biura Spraw Polskich, a także tworzenia sieci korespondentów krajowych – ze szczególnym uwzględnieniem początków współpracy młodych konserwatystów krakowskich z Hotelem Lambert. Następne zaś rozdziały opisują i analizują – w ujęciu chronologicznym – współpracę przyszłych stańczyków z obozem Czartoryskich przed powstaniem (rozdział III) i w jego trakcie (rozdziały IV i V). Pracę zamykam epilogiem, w którym dokonuję rekonstrukcji działalności oraz poglądów bohaterów mojej dysertacji w okresie od upadku powstania aż do założenia „Przeglądu Polskiego” w 1866 roku.

Z uwagi na brak opracowań traktujących o współpracy przyszłych stańczyków z Biurem Spraw Polskich koniecznym stało się przeprowadzenie gruntownych kwerend w wielu polskich i zagranicznych archiwach oraz bibliotekach. Dysertacja jest jednak oparta głównie na zbiorach Biblioteki XX. Czartoryskich w Krakowie, gdzie przechowywane są listy Stanisława i Jana Tarnowskich, Ludwika Wodzickiego oraz Stanisława Koźmiana do Hotelu Lambert, biuletyny, a także listy działaczy Biura Spraw Polskich do bohaterów tej pracy. Poza źródłami rękopiśmiennymi w rozprawie wykorzystałem źródła wspomnieniowe i pamiątkarskie, prace publicystyczne, różnego rodzaju broszury polityczne, a także polskie i zagraniczne gazety z opisywanego okresu.

Mateusz Piotr Gancewski